

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ БАЊА ЛУКА

**УПУТСТВО
ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МИНИМАЛНОГ ЗАХТЈЕВА ЗА КАПИТАЛ
И ПРИХВАТЉИВЕ ОБАВЕЗЕ БАНКЕ**

Бањалука, април 2022. године

САДРЖАЈ

1. Опште одредбе.....	1
2. Структура и висина минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе.....	1
3. Одређивање износа за покриће губитака	2
4. Одређивање износа за докапитализацију	2
5. Прилагођавање износа за докапитализацију.....	3
6. MREL захтјев за банкарску групу.....	3
7. Укупна оцјена MREL захтјева.....	4
8. Прихватљиви инструменти за испуњавање MREL захтјева.....	4
9. Испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом	4
10. Рок за испуњење MREL захтјева.....	5
11. Прелазне и завршне одредбе	5

Увод

Упутство за одређивање минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке доноси се на основу члана 250. став 5. Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 4/17, 19/18 и 54/19), члана 22. став 1. тачка њ) Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 59/13 и 4/17), члана 6. став 1. тачка б) и члана 22. став 4. тачка л) Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 63/17) и члана 3. ст. 2. и 3. Одлуке о минималним захтјевима за капитал и прихватљиве обавезе банке („Службени гласник Републике Српске“, број 20/18).

1. Опште одредбе

- 1) Овим Упутством прописује се начин одређивања минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке, у складу са одредбама Одлуке о минималним захтјевима за капитал и прихватљиве обавезе банке („Службени гласник Републике Српске“, број 20/18) (у даљем тексту: Одлука).
- 2) Минимални захтјев за капитал и прихватљиве обавезе (у даљем тексту: MREL захтјев) представља минимални износ регулаторног капитала и прихватљивих обавеза који обезбеђује способност банке да покрије одговарајући износ губитака и да, у зависности од стратегије реструктурирања, буде докапитализована износом који је довољан за спровођење префериране стратегије реструктурирања, а све како би се постигли циљеви реструктурирања.
- 3) MREL захтјев израчунава се као процентуално изражен однос збира регулаторног капитала и прихватљивих обавеза банке према збиру регулаторног капитала и укупних обавеза банке.
- 4) Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) утврђује за сваку банку посебно MREL захтјев који је банка дужна константно испуњавати на појединачном основу, односно на консолидованом основу, ако је тако наложено.
- 5) MREL захтјев одређује се у складу са одредбама Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 4/17, 19/18 и 54/19) (у даљем тексту: Закон) и одредбама Одлуке, те у складу са овим Упутством које детаљније разрађује поступање Агенције приликом одређивања MREL захтјева.

2. Структура и висина минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе

- 1) Приликом утврђивања укупно потребног MREL захтјева, одвојено се утврђују: износ који је потребан како би се осигурало покриће губитака (у даљем тексту: износ за покриће губитака), те по потреби, износ потребан да би банка након покрића губитака поново успоставила стопу адекватности регулаторног капитала на нивоу којим би се омогућило њено даље неометано пословање и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту, односно за осигурање континуитета критичних функција, а све у складу са преферираном стратегијом реструктурирања (у даљем тексту: износ за докапитализацију).
- 2) Полазни основ за одређивање износа за покриће губитака су капитални захтјеви који се тренутно примјењују на банку, уз могућност утврђивања износа већег или мањег од редовних капиталних захтјева на основу процјене Агенције.
- 3) Износ за докапитализацију једнак је износу потребном за испуњење примјенљивих капиталних захтјева прописаних Законом након спровођења префериране стратегије реструктурирања, те за потребе одржавања довољног повјерења у банку на финансијском тржишту.

- 4) Висина MREL захтјева је у непосредној вези са одабраном стратегијом реструктурирања и одабраним инструментом, односно инструментима реструктурирања који се планирају примјенити приликом реструктурирања одређене банке.
- 5) Банка за коју је одабрана стратегија реструктурирања наставка пословања цијеле банке примјеном инструмента реструктурирања властитим средствима банке, осим адекватног износа за покриће очекиваних губитака у реструктурирању, мора константно одржавати и одговарајући износ који ће омогућити поновно успостављање стопе регулаторног капитала банке на нивоу који је довољан за одржавање капиталних захтјева прописаних Законом, али и задржавања довољног повјерења у банку на финансијском тржишту након реструктурирања.
- 6) За банке код којих је одабрана стратегија реструктурирања очувања критичних функција преносом тих функција на другу банку или на банку за посебне намјене износ докапитализације мора бити довољан само за покриће повећаних капиталних захтјева примаоца дијела имовине и обавеза банке у реструктурирању који произилазе из преузетог дијела имовине.
- 7) За банке за које се у току процјене могућности реструктурирања утврди да је ликвидација или стечај банке оправдан и спроводив, MREL захтјев представља само износ за покриће губитака.

3. Одређивање износа за покриће губитака

- 1) Приликом утврђивања износа за покриће губитака, Агенција полази од тренутних укупних капиталних захтјева, који се примјењују на банку у складу са чланом 37. Закона, те чланом 34. и 37. Одлуке о израчунавању капитала банке.
- 2) Агенција не спроводи додатна усклађивања при одређивању износа за покриће губитака.
- 3) За одређивање износа за покриће губитака примјењује се укупна изложеност ризику банке на појединачном основу.
- 4) Износ за покриће губитака представља производ укупне изложености ризику банке и капиталних захтјева за банку (збир износа потребног капитала за испуњење минималне стопе регулаторног капитала и додатних капиталних захтјева), те се исти утврђује на сљедећи начин:

$$\text{Износ за покриће губитака} = \text{укупан износ изложености ризику} \times \left(\begin{array}{cc} \text{минимални} & \text{додатни} \\ \text{капитални} & \text{капитални} \\ \text{захтјев} & \text{захтјев} \end{array} \right)$$

- 5) Уколико је износ за покриће губитака израчунат на начин како је дефинисано у претходној подтачки мањи од износа који је потребан да би се испунио захтјев за финансијску полугу, тада се као износ за покриће губитака узима износ захтјева за финансијску полугу.

4. Одређивање износа за докапитализацију

- 1) Приликом утврђивања износа за докапитализацију, Агенција полази од тренутних укупних капиталних захтјева који се примјењују на банку у складу са чланом 37. Закона те чланом 34. и 37. Одлуке о израчунавању капитала банака.
- 2) Износ за докапитализацију укључује и износ који је потребан за одржавање повјерења у банку на финансијском тржишту након реструктурирања, чији је стандардни износ једнак захтјеву за комбиновани заштитни слој.

- 3) Утврђивање укупног износа изложености ризику као варијабле за одређивање износа за докапитализацију зависи од префериране стратегије реструктурирања и инструмента реструктурирања који се планирају примјенити приликом реструктурирања одређене банке и то:
1. Код примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке, код одређивања износа за докапитализацију примјењује се укупни износ изложености ризику на појединачном основу.
  2. Код примјене инструмента преноса дијела имовине или обавеза на банку купца или банку за посебне намјене, код одређивања износа за докапитализацију примјењује се процијењена изложеност ризику дијела имовине која је предмет преноса.
- 4) Код банака за које је утврђено да је ликвидација или стечај оправдан и спроводив, износ за докапитализацију банке једнак је нули.
- 5) Износ за докапитализацију утврђује се на сљедећи начин:

$$\text{Износ за докапитализацију} = \text{укупан износ изложености ризику} \times \left(\begin{array}{l} \text{минимални} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array} + \begin{array}{l} \text{додатни} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array} + \begin{array}{l} \text{комбиновани} \\ \text{заштитни} \\ \text{слој} \end{array} \right)$$

- 6) Уколико је износ за докапитализацију израчунат у претходној подтачки, мањи од износа који је потребан да би се испунио захтјев за финансијску полугу, тада се као износ за докапитализацију узима износ захтјева за финансијску полугу.

5. Прилагођавање износа за докапитализацију

- 1) Агенција може прилагодити потребан износ за докапитализацију у два сегмента: у дијелу који се односи на додатне капиталне захтјеве и у дијелу висине укупног износа изложености ризику банке након реструктурирања.
- 2) У дијелу који се односи на додатне капиталне захтјеве може се претпоставити да ће очекивани општи профил ризичности банке након реструктурирања бити нижи, па са тог аспекта Агенција може умањити наложени додатни капитални захтјев до максимално 50% приликом одређивања потребног износа за докапитализацију.
- 3) У дијелу који се односи на укупни износ изложености ризику банке након реструктурирања, а у зависности од ризичног профила банке, Агенција умањује укупан износ изложености ризику за укупан износ за покриће губитка, који не може бити већи од 8% износа укупне aktive банке, полазећи од тога да је укупна актива банке на мањем нивоу у тренутку кад је већ јасно да ће над банком бити покренут поступак реструктурирања. Сходно наведеном, приликом одређивања износа за докапитализацију, капитални захтјеви рачунају се у односу на укупан износ изложености ризику умањен за износ за покриће губитка који не може бити већи од 8% укупне active банке.

6. MREL захтјев за банкарску групу

- 1) Агенција одређује MREL захтјев за банкарску групу над којом Агенција обавља надзор на консолидованом основу.
- 2) MREL захтјев на нивоу банкарске групе утврђује се како је и описано у т. 3, 4. и 5. овог Упутства.
- 3) Изузетно од тачке 3. подтачка 2, за одређивање износа за покриће губитака примјењује се укупни износ изложености ризику на консолидованом основу.

- 4) Изузетно од тачке 4. подтачка 3. алинеја 1. за одређивање износа за докапитализацију примјењује се укупни износ изложености ризику на консолидованом основу, али само за оне чланице групе код којих ликвидација или стечај није оправдан или спроводив.
- 5) Надређена банка у банкарској групи обавезна је, поред одржавања MREL захтјева на појединачном основу, одржавати MREL захтјев и на консолидованом основу за банкарску групу.

7. Укупна оцјена MREL захтјева

- 1) Комбиновани MREL захтјев састоји се од суме износа за покриће губитака и износа за докапитализацију.

$$\boxed{\begin{array}{c} \text{Комбиновани} \\ \text{MREL захтјев} \end{array}} = \boxed{\begin{array}{c} \text{износ за} \\ \text{покриће} \\ \text{губитка} \end{array}} + \boxed{\begin{array}{c} \text{износ за} \\ \text{докапитализацију} \end{array}}$$

- 2) Агенција може повећати комбиновани MREL захтјев, ако током планирања реструктурирања утврди да је оправдано да ће неке MREL прихватљиве обавезе бити искључене из спровођења отписа или конверзије, ако је то искључење оправдано барем једним од циљева реструктурирања (нпр. циљем очувања критичних функција или циљем избјегавања већег штетног утицаја на финансијску стабилност и др.).
- 3) Агенција неће умањивати комбиновани MREL захтјев на основу могућег доприноса из Фонда за осигурање депозита којим управља Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине.
- 4) Приликом одређивања MREL захтјева, из квалификовано прихватљивих обавеза и укупних обавеза искључује се субординисани дуг и друге обавезе које су већ укључене у регулаторни капитал, а обавезе по основу финансијских деривата укључују се у нето износу, јер се у потпуности признаје уговорено право друге уговорне стране на нетирање.

8. Прихватљиви инструменти за испуњавање MREL захтјева

- 1) MREL захтјев испуњава се инструментима регулаторног капитала и прихватљивим обавезама како су дефинисане чланом 249. Закона и чланом 2. Одлуке (квалификовано прихватљиве обавезе).
- 2) MREL захтјев банке на појединачном основу испуњава се регулаторним капиталом и квалификовано прихватљивим обавезама банке на појединачном основу.
- 3) MREL захтјев за банкарску групу испуњава се консолидованим регулаторним капиталом банкарске групе, те квалификованим прихватљивим обавезама надређене банке банкарске групе на консолидованом основу.

9. Испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом

- 1) Агенција може наложити да се MREL захтјев на појединачном или консолидованом основу у потпуности или дјелимично испуњава субординисаним дугом.
- 2) Агенција може захтијевати од банке потпуно или дјелимично испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом, ако процијени да постоји ризик да би потреба за квалификованим прихватљивим обавезама, које испуњавају услове за укључење у MREL и које нису искључене из покрића губитака и докапитализације, довела до кршења начела да ниједан повјерилац у поступку реструктурирања не смије претрпјети веће губитке него што би претрпио да је над банком покренут поступак ликвидације или стечаја.

- 3) Агенција може захтијевати од банке потпуно или дјелимично испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом и ако процјени да постоје значајне препреке за реструктурирање банке које угрожавају спроводивост одабране стратегије реструктурирања, а које би могле бити отклоњене путем субординисаног дуга.

10. Рок за испуњење MREL захтјева

- 1) Након извршене контроле и сачињеног Записника о израчунавању минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе, ниво потребног MREL захтјева за банку утврђује се посебним рјешењем и исто се доставља банци.
- 2) Након што утврди потребан ниво MREL захтјева Агенција може одредити прелазни период у којем је појединачна банка или банкарска група дужна испунити MREL захтјев. Прелазни период треба бити најкраћи могући, али не може бити дужи од четири године. У току прелазног периода, Агенција ће банци одредити планиране нивое MREL захтјева на годишњем нивоу.
- 3) Саставни дио рјешења о нивоу потребног MREL захтјева из тачке 10. подтачка 2. чини и крајњи рок до кога банка мора испунити MREL захтјев, те планирани ниво MREL захтјева за сваки дванаестомјесечни период.
- 4) Ниво потребног MREL захтјева редовно се преиспитује и по потреби ажурира, минимално у склопу редовног планирања реструктурирања.
- 5) Информација о висини MREL захтјева доставља се банци у склопу кратког приказа кључних елемената плана реструктурирања у складу са чланом 224. став 4. Закона.

11. Прелазне и завршне одредбе

- 1) Овим Упутством ставља се ван снаге Упутство за одређивање минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке („Службени гласник Републике Српске“, број 18/20).
- 2) Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: Д-10/22

Датум: 04.04.2022. год.

